Մանզումեի էֆքեար սահատ 300 Ղրուսիե վերիլիգ, աէրեվի գը-տակի. Ամբողջ էլին կէլեր ագահ 250, վե ալթը ալուզը 125 ղրշ. վե թաշրարալար էլին բոսթա փարաը տախի էլինատ ղրարագ, սենեվի գըյմեթի սաղ ագահ 250, վե ալթը ալուզը տախի 125 ղրշ. օլանագ սըր։
Վե պեհերնուփեսի 40-ը փարահա սաթըլանագ սըր։

Մասիսաց Էֆֆեար

ՄԻՈՆԱՏԻ

Իլանաթքն պեհեր սաթրը էլին, ալիմնի ահգահա 3, իլիմնի ահգահա 2, վե բանչինեու վե ասիր ահգարարահա 4 եր ղրշ ալնանագ սըր։
Ահ քթուզ վե ասիրի, Պէյ-օղլանահա Տօպրու-եօլահա 467 նիւմերօլու խանեատէնէ-ՎԱՆԹ ՀԷՐԱԼՏ թագանէսինատ, Կարագեհ 3։ Փանահան իմմինէ կէսնատրիլեճագ սըր։

ՈՒՄՈՒՐԸ ԲՕԼԻԹԻԳԸՑՑԷ ՎԷ ՄԷՎԱՏՏԸ ՍԱՑԻՐԷ

ՏԷՐՏԻՐՆՃԻՒ ՍԷՆԷ | ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ ԶԻԼՀԻՃՃԷ 30 | 1869 ՄԱՐՏ 31 ԲԱԶՄԱՐ ԻՐԹԷՍԻ | ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ ԱՊՐԻԼ 12 | ՆԻՄԷՐՕ 888

ԻՍԹԱՆԳՈԼ ՄԱՐՏ 31։

ԽՈՒՐԻՃԻՑԻ։

Լիթվանիատան (Ռուսիա) կէլէն խապէրլէր, ինանա տէհշէթ վէրիր սուրէթատ տիրլէր. պիր ատամ օրալարտա օլմատըգճա գրթլըզը նէ տէրլճէ խասարաթը մուճիպ օլսուզուն թախմին իտէմէզ։

Մէզքիւր ահէթի, եալընըզ մահսուլուն ֆէնա օլմաբնա համը օլունմայըպ, իլլա զիեատ, օվալարտա ատամ պուլունմամասը վէ սէքէնէնին հաւլը խարապէյէթի սէպէպ օլմուշ տուր։ Ֆիլ վագը, մէզքիւր էհալիտէն պինէրճէսի, Սիպէրիատա կէօնտէրիլմիշ, վէ մէմալիքատ գալանլարը տախի, աղըր վ'ըկիլիրտէն թազէիգ օլունարագ, էմլակ, հայլանաթ վէ չիֆթճի ալէաթլարընը սաթըպ, ագճէլերինի պէյթիւլ մալա վ'ըտիքէրի կէօրիւլիւշ տիր։

Էվվելէրի Լիթվանիատա կէլմիշ օրան եօճուլար, շիմտի անը թանրեամագլար։ Խայլիճէ վասի արագիլէր, զիրաթսըզ վէ խալի գալմըշլար տըր։ Վագթի իլէ իրատ սահիպլերինին մամուր վէ ապատան օլան խանէ վէ չիֆթլիքլերի խարապ օլմուշլար տըր. եէկէրմի չիֆթլիքատ ագալլը պիրի, պագը գալմագտա տըր։

Քէօյլիւ էհալիլէր, պու տէրէճէ շատանը թէէսիւֆ պիր հալտէ պուլունտուգլարը թագտիրտէ, շէհիրլիլէրին հալի տահա զիեատ աճընմատա շատան տըր։ Ամլըդտան զուհուր իտէն թիֆո խասթալըզը, օրատա ալէսէվիյէ հիւքմ իթմէքտէ տիր. պիւթիւն շէհիրտէ, անճագ միճէատտէտէն ինչա օլունմուշ օլան Բուս օրթօտօքս քիլիսէլերի տիրլէր քի, տըշարրտան եէնի վէ կէօզէ կէօրինիւրլէր։ Լաքին մէզքիւր քիլիսէլերտէ եալընըզ ճէպրէն կէօտէրիլէն ատամլար կիթմէքտէ տիրլէր։

— Ամսթրալիատան Ինկիլթէրրատա պիլտիրիլէն խապէրլէրէ նէզարէն, շէհրի մէզպուրտա էմնալի նա մէշհուտ սրճագլըզ հիւքմ իթմէքտէ տիր։ Կէրէք խանէլերտէ սագլանըլան հայվանլար վէ կէրէք իքի վէ տէօրթ աեագլը հայվանաթ, տուրտուգլարը եէրտէ անինտէ կէպէրմէքտէ տիրլէր։

Շէհրի մէզպուր սէքինէսինտէն չօգլարը էօլմէքտէ վէ պու սրճագլըզ պիր վագրթ տահա տէվամ իտէճէք օլսա, չօգ թէլէֆիեաթ օլաճաղը թախմին օլունմագտա տըր։ Հէման պիւթիւն ադրլար, պալլարը գօվանլարընտա էրիտիկի սէպէպլենտէն կէպէրմէքտէ տիրլէր։

— Պէրն շէհրինտէ (Զուիցէրի) թապ ու նէշր օլունան ՅԷՐ Գուհա նամ գազէթանին գավլինէ նազարէն, Պէրլինտէքի զազէթա մուհարիրլերի, ճէնէրալ Կրանթէ շու ատիտէքի թէպրիքնամէնի կէօնտէրմէյէ գարար գըմը չտար տըր։

«Բէնա ճէնտպէրի» Պէնիի ատէմին թէրագիսինէ իպտաղը վէ Ֆատարի իյլէմէք խուսուսունա բրայէթէն, էհլի մէտենիյէթին բեաֆֆէսի տախի, Միւճթէմայի Ամերիգայի Շիմալի բիյատէթի-նի ատրէօհատ իթիտիլինվիզ իշ պու 1869 սէնէսի մարթըն ատօրտունճու կիւնիւ, պիր բուզի մէհամինէ Ֆրուզ ատտա ութէպշիր իտէճէքլէր տիր։ Ճէմիհէթի պէշերիյէնին մուզաֆֆէրիյէթի, տարրմըզան պայրախ իֆթիհիտարը օլմուշ տուր։ Պիզէր տախի, քի Էրբաատա միլնթէշեր օլան վարագալարընը միւէրլիֆէրիվ, Զամը չէօհրէթշուարընը ճանիպինէ տաթֆը նիկեատ իտիպ։ Ուօշինթընը մէճլիսի քէպիրինտէ, քէյֆիեատի ագիլյէնին հէր եէրատ հրֆպ ու վիկպէսի գըմնընտա պիր նիզամնամէնին թէրթիպի թէքրիճ իյտէտիյինիզ թագտիրտէ, չանու շերէֆինիզին քէսպի թէզայիւտ իտլէմէսինի տէրուտէն թէմէնին իտէրիզ։ Պէնեամին Ֆրանգլին կիպի պիր զաթըն վէթանը, տատրը գալմ հուգուգունու թանրմագ մատտէսինատ արթըպ թէրտաբատ իտէմէզ։ Պու սէնէ զէվաթը միւթէմատիսէնէն քէսֆֆէսի տախի Ալէքսանտր Հումպոլթ նամ ալիմին թէվլիւտինին տէվրի տէհրինի թիզքեար իտէրլէր քի, քիւ ըրէի արզան թէրքիպլինէ տատիր օլան մալիւմատընը թէգեիտ, վէ պինատէն ալէյհ, էմրի թէգատիմ հադգընտա պէգլի դայրէթի իտիպ, բուլի զէմինատ զեքրի մուէպպէտէն եատ օլունմաճագ տըր։ Պունատան գաթի նազար մէզքիւր զաթ իչիւն պիր ազիմ մէ'սէրէվագ իտիլսէ, երպապը թէրպիյէնին ճէ-[illegible] պիր թէէմինատ ատերլաճաղընտա շիւպհէ եոգ տուր։ Սիքիւնէթի հալ, սատատաթլէ սարթը հիմմէթ, վէ ուխուվէթի ինսանիյէ էֆքեարբայա սէրամարբմըզը սիզէ թէսեիր իտէրիզ։»

Ամանիանէն սայիր էհլի գալէմէրի տախի իմզալարընը պու թէպրիքնամէյէ գօեատճագլար տըր։

ՃՀԳԱԼԸ ԷՎՐՕՊԱ.

Էվրոպա զազէթալարը պու տէֆա ատվալը բոլիթիգա հադգընտա պիր թէպատիւլատ իչար իթմէյիպ, իչէրին սիքիւնէթ քէսպ իթմիշ օլսու զունատ թէֆհիմ իթմէք իստէյօրլար։ Պու թարզ պիր բէվիշ թատհիքնատա հազըրլանան օեունարը իչին, էֆքեարը ամմէմի թէէմին իտէմէյօրլար։

Ավսթրիա իմբրատթօրու պունատան պիր գաչ հաֆթա մուգատամ, մէմալէքինին Սլավ էեալէթլերինի կէօզտէն կէշիմէք իչին միւպաշէրէթ իյլէտիյի օեէատհաթա, ադ վագրթատան հիւանի խիթամ վէրէճէյի մուգարրեր տիր։ Թրուանթիա-թան վէ Սգրավոնիա էեալէթլերի, քի հուտուտու ադքերիյէտ տիրլեր, վէ Ցարմաչիա գրեբլարընը հէր թարաֆընը կէզտիրէն սօնրա, շիմտի տախի թրիէսթէ շէհրինէ միւվասլէթ իթմիշ տիր։ Թէքմիլ էմնայի մուտեէնէսինատ, իհթիրամաթը ֆայիդա իլէ գարարլ օլունմուշ տուր։ Թրուանթլար տախի թէշրիֆի իմբրատթօրիյի, եալընըզ մէմալիքլերինատէքի էրզատը պասիրէթին Շահա ու իգատամը իլէ, Ավսթրիա վէ Մատարիսթան պէյնինատ գարարկիր օլան միւսալէհէ շարթնամէսինին իպդասը մագամընտա ատտա ութէպշիր իթիտիլէր։ Իմբէրատթօր իլէ բիֆագաթ իտէն զանթ տր Պայսթ վէ Անտրասի, իշհար օլունան թալթիֆաթա իհագ օլմուշլար տըր։ Պինատէն ալէյհ, պու թարաֆլարտա ատտա գօրգուլատճագ պիր շէյ օլմատըգտան պարշդա, իսթիրահաթը հարէքինի պագը գըլմատա տախի պիւյիք արզու կէօրինիր։

Կէօրլիրիմիզի Սրանիատա ատրու շէվիրտիմիզտէ, Եօգարտա թարիֆ իյլէտիկիմիզին զըտաբը միւշահէտ իտէճէյիզ Պու հնգրիմէթ էյան Ֆրանսանը ատենիգ ատիւշմի, կէմի միտրի քէնտիսինի զաղթ իտէմէյիպ, հէր քէտ մուճիպի էնտիյէ օլան հալնատ գարմըշ տր։ Ընդանիա իտարէսինին, ատարգ Բօրթուգալ գրալը Ֆէրտինանտօեու հիւքմատար տէյի գապուլ իթմէյէ մէյլ վար իտէտ, պու զաթ, էհալինին զայէթ հազզ իյլէտիյի պիրիսի օլմատըգընտան, չօգ գէյլ ու գալ զուհուր իտէճէյի շիւբհէսիզ տիր։ Զիրա սէօյլէնտիկինէ նազարէն, Մատրանսինէ տիւգատը թարաֆկիրլերի, հագգը օլտուգլարընա, էհալինին իքքէտթ օլմուշ օլտուզունու պիլէրէք, միւշարիէհ տուգաբ թախթը հիւքմրանիյէ գուուտ իթտիրմէք իչին, էյէ ատաճագլալը հէր պիր թէտպիրլերինին հուսուլ կէլմէսինէ պիր գուվվէյի ճէսիմէ օլտպիլեր պէօյլէ պիր Ֆուրսաթը Ֆէվթ իթմէյէճէքլերի աչիքտար տըր։ Վիւք'ա տախի էլպէթ, Ցօն Ֆէրտինանտօ թարաֆընը թուրթաճագ տըր, չաս իւմիա իլէ քի, հէր քէսին տիլսահը օլան Սրանիա վէ Բօրթուգալ իմթիհանը պէյնի հասրլ օլուր։

[illegible] գարաճագ վագթը սէչէմէտիլէր։ Պուտախարէն բարբաեան իմթիյազը թէքին օլուր օրմաղ, մէմալիքին հէր թարաֆընատա Ֆէսատարը տէվկիր օլմատա պաշտահրպ։ Գօրթէսլէր տախի վիւբէյազը թագտիհ ու թէքրիր իյլէտիէր։ Ֆագաթ վիւքէյա, Սրանիանին պաշը գըլը պէլլիսիզ պէր հալ կիրիֆթատ օլաճաղընը տէրք իտէրք։ Քէնտի իմթիէտիքլերի զաթը հազբրամըշ իտէլերտէ, մէմալիքի մուխթարատան ատլմ իտէմէյիպ։ Եինե էվվէլքի թէհլիքի հարէր մէվճուտ տրքլար։ Նիզամնամէնին բուլնթի իչին թէշքիլ օլունան գօմիթէ, զայրէթինին հիւանի նէթիճէյէ մուվաֆֆագ օլմասընը միւշահէտ իտէճէք տիր կիպի կէօրինիւեօր։ Մէգքիւր նիզամնամէնին էատարնատան պիրի տախի, Բօմա մէզհէպինին, հիւրիւմնթ մէզհէպի տէյի թուրթուրմասը օլաճագ իմիշ։ Գու պէնատին մէյլի, Սրանիանին տատրգ իտարէսինէ իթիրաթ մուվաֆֆագ իտէտ։ Էհալի էօյլէ մէճպուրիյէթէն սիքի տաքէրիյէ իտիրալ օլունմասընա շէտիտէն գարշը տուրատու։ Գօրթէս մէճլիսի պաշգա պիր գարար տահա պէեան իթտի։ Եանի, էքսէրիյէթ թարաֆընատա օլանլարըն արզ իյլէտիյի հիչ պիր թէքլիֆ, մէզքիւր մէճլիս ագարարընատան միւրէքքէպ պիր ճէմիյէթի մեխատուէնին թէզքքիրիւնէ վէրիմէտիքճէ, գապուլ օլունմասըն։ Պու իսկ Գօրթէս մէճլիսի ագալարընատան պիր գըսմընին ադզընը պաղատագ տիմէք օլսուզունատան, գաֆալարըն եէնիտէն գըգաճաղը իհթիմատտէն իտալ տէյիլ տիր։ Արթըգ էլեգպէթ վէ Ցօն Գարլօս գօրահաթ իյլէսինէր։ Քէնտիլերի Սրանիատա օրմատըգլարը հալտէ տախի, իչէր քէնտի իսթէմիքլերի կիպի կիրիսօրլար։

Պէճիգատա կէլինտիքտէ, բէյէյլան միւշահէտ օլունուր քի, քէնտի իտարէսինատ մախսուս տիրգատա չայէտան պիր քէյֆիեէթ մէվճուտ պուլունմատըգընատան, անճագ էհլի մէրտպրն նազարընը ճէպպ իթմէք իչիւն ֆէվգ էլ ատէ պիր մէսէլէյին գու հուշունա միւհիմճը։ Իշլէտ պու գապիտէն օլսու տէմիր եօլլար հագգընտա, Ֆրանսա իլէ աչրան միւճատէլէ, քի Պէրճիգանրն տախի պիր միւտէթի ուֆուգու բօրթիգատտա տիւվէլիսայրէտ միսիրիւ տէ հէրթ վ'ըրճի պիր հեմ'էթ քէսպ իտէճէյի մէմուլ օլունտուխսէտ, միւշքիլաթը հիւսնի խալիսէթիւզրէ թէսվիյէվէդիր օրմասը իհթիմալի, օնու եինե էվվէլքի կիպի կիրտասը նիսեանա իրգա իտէճէյի պիր էմրի մուգարրեր տիր։ Իշպու մէսէլէ հագգընտա, մուախսէրէն գագէթատատա կէօրիւլէն բէսմի պիր հավատիսէ նէզարէն, տէվլէթէյն պէյնինտէ հիւանի միւնասէպաթը թէէյիսինէ պէր մանի գալմամըշ կիպի իսիշ Գունուն մուզայիրի օլարագ, փարսատքի վիւքէրա ճէմիյէթլերինատ օրան սէօհպէթլերէ պագըլըգտա, պու մարազանը հալի գաթի սուրէթատ օրմայրպ, անճագ պու իքի տէվլէթլերին ապրատը հատատէն զիեատ աչըրմասընը մէքս իթմէտէն իպարէթ պուլունմուշ տուր։ Վէ պունա տախի չատ Ռէվալիտուր իսպոթրտուրտուրլարքի, տէճէրլիրինէ վիյէսինէ թայէին օլան գօմիսիօն իչէ պաշլամագլըզը, օլտու գու մէրթէպէ վէ հատատը վատճիպաթը թէճավուզ իթմէյէրէք թէէխիր իյլէտիրտէն մատատա, թէճմիւլերինատ տախի գաթիէն պիր գարարը վիրմէյիպ, էօյլէճէ տագրրճագլար իսիշ։ Պէրճիգա վարագալարը իսէ, քէնտի հիւքմէթլերինին, նէ տէմիր եօլ մէսէլէսինատ օրան հուգուգունատան վաղ կէչմէյիպ, վէ նէ տախի թէէլիֆ օլունան կնամրիք իթթիհատը մատատէսինէ բուլի բիրգա կէօսթէրմէյէճէկինի միւքերրէրէն պէեան իյլէմիյէր իսէտ, Ֆրանսա տէվլէթինին պու իքի նէթիճէլերտէն պիրինէ էլպէթթէ մուվաֆֆագ օլմասը տիկսահը էքպէրի տիր։

Ֆրանսանըն պու իտատատընա տիգ-գաթ իյլէտիկիմիզտէ, ծնու եօյլէ պիր ատատա թէշքիհ իտէճէյիզ քի, հիյլէ-պաղ պիրինին օլունունա կէլմիպ ատաղ իսթիգամա կիրգել պիր վէսիլէ պուլատա-մըշընատան, չիատէթի հիատէթինի թէսքին իթմէք իչին, քիւչիւք չօճուգլարա թէհտիտ կէօսթէրմէյէ պաշլար։ Պու տէվլէթին հարէքէթիտտէ թրպագը պու էճիրատէն օլմուշ տուր։ 1866 մուհարէպէսինատէն տօլատը տիւչար օրտու մահճուսպիյէթի իւդէրինատէ ֆատ իտէմէյիպ, Փարիս եհալիսինին թէհվիւրունու զատթ իտիպ ավընտրըմագ իչին, մէզքիւր տէմիր եօլ գումրանատտաբ մարազասընա աշըրը մէրթէպէ էհէմմիյէթ քէսպ իթիտիրտի, քի հատատի զաթինատ հալի գօյայ պիր մատրահաթ իտի։ Ֆագաթ Նարօլէօն հազէթլերինին բօրթիգատ, եհալիի լաերզը վէճհ իւզրէ մէմնուն իտէմէյիպ, հէր պիր ատթվարընա չէշմի հազարէթլէ պագրլեօր։ Կէչէնլերտէ եհալինին պիր եէրէ ճէմ օլուպ, հիւքիւմէթ տախի գարշը իրատա իթթիքլերի շէտիտա նութգլարին պիր մէճմուատը, պու կիւնլերտէ թապ ու նէշր

ՊԱՐՏԱՏԵՐ ԵՎ ԱՅԼ ԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԱՌՔԱՅԻ ԵՎ ԱՐՏԱՔԻՆ ԱՌՆՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ ԱՆԴԱՄԱՀԱՏ ԵՆ ԱՌՆՈՒԹԻՒՆ ՄԵՐ ՏԱՊԱՐԱՆԻՆ ՄԷՋ։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ

Հրատարակչատան հեղինակ՝ Գրիգոր Պալանդեան

Ս.-Պետերբուրգ 988 դեկտեմբերի 9-ին։

Գին՝ 3 ռուբլի։

Հրատարակչատան հասցեն՝ Ս.-Պետերբուրգ, Գրիգորիևսկայա 14։

Հայկական հարցի մասին Եվրոպայի դիպլոմատիան ինչպես է մտածում։ Ինչպես հայտնի է, Բերլինի դաշնագրի 61-րդ հոդվածը հանձնարարում է Թուրքիային բարենորոգումներ անել Հայաստանի համար։ Դրանց մասին հոգալու համար Եվրոպան ստեղծեց հատուկ հանձնաժողով։ Ինչպես գրում է «Գոլոս»-ը, Եվրոպան ուզում է հանձնաժողովի գործունեությունը ավարտել մինչև 1884 թվականի գարունը։ Հանձնաժողովը ուզում է Թուրքիային ստիպել, որ նա ինքն իրեն ստանձնի բարենորոգումներ անելու պարտավորությունը։ Ինչպես գրում է «Գոլոս»-ը, Եվրոպան

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՁԱՅՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի ընդարձակ շրջագայությունը

Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս Գարեգին Բ. Սեպտեմբերի 29-ին մեկնեցավ Սուրբ Էջմիածնից դեպի Արարատյան գավառներ։ Նրան ուղեկցում են Գևորգ Սարգսյան եպիսկոպոսը, Գրիգոր Ալիշանը, Գ. Գրիգորյանը, Ս. Գրիգորյանը, Ս. Գրիգորյանը, Ս. Գրիգորյանը, Ս. Գրիգորյանը։

Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի ընդարձակ շրջագայությունը

Ի դէմս Մեխեռդէ աւ Կռունկն որ եբամով
ի 20 մարտի 1869 ամի դէմդը աւ Կովկաս

Կռո՛ւնկ գարուն է՝ գիտեմ պիտի գնաս
Զագեր հանելոյ՝ անշուշտ ի Կովկաս.
Ում որ պատահիս՝ ջերմ ողջոյն կ'տաս,
Խղճալոյս վատ օրը՝ պատմելով կուլաս։
Ասա՝ ի Պոլիս՝ անծանօթ է նա,
Մէկ հայ չկայ՝ որ Նրան բարեաւ տայ,
Կռունկ այս բանին՝ ինքդ լե՛ր վկայ,
Եթէ որ չիլինիս՝ դու ողջ յետ չիգաս։
Հայրենեաց մուխը երբ միտս է գալիս,
Կոչում եմ, հառաչում, կոծում եւ լալիս,
Երբ դառնաս մէկ լուր բե՛ր ինձ բէիղալիս,
Քոյ վարձքդ երկնային՝ Տէրէն կ'ստանաս։
Ցիսուն ու վեց ամեայ՝ Պատաթեան ցեղէն՝
Արցախու երկրի՝ Զանախչի(1) գեղէն,
Իմ ճշմարտութեանս՝ հայք ոսոխ եղեն,
Կամեցան կտրատել՝ մարմինս մաս մաս։
Վշտակից եմ ես՝ հայրիկ Արծուոյն,
Մեր ազգէն կրեցինք՝ վշտեր գոյնզգոյն,
Ոչ գիտեմ ընդէ՞ր չեն՝ թողում դնեմք, բոյն,
Մինչ ցարդ չի տեսել՝ մեզանից վնաս։
Կռո՛ւնկ օտարիս՝ արցունքին նայի՛ր,
Դու իմ անփոփ՝ վիճակիս խնայի՛ր,
Յերուսաղէմ, Եաֆայ, Աղէքսանդրիայ,
Գայիր՝
Մի միայն երկու Հայ՝ տեսի կափոսաս։
Թռչո՛ւն ես երկար՝ մնացի յիւսկիւտար,
Դրացի մէկ հայոյ՝ անկելոյ 'ի վտար,
Եօթանասուն ամեայ՝ վարուք չատ վատթար,
Զօրիորդ պահէր եւ՝ ոչ գիտեր ծոմ, պաս։
Պոլիս տիրում է՝ երկու Գերդաստան՝
Մէկի գլուխն էր՝ Պողոս պէյ Ցատեան՝
Միւսոյն Մաղաք պէյ՝ Մելիք-Մուրատեան
Սոքա են հայանուան՝ պարծանք՝ հաւատաս։
Կռո՛ւնք յոյժ բազումք՝ ասում են հայ եմ,
Նրանց պէս հայերի՝ գլուխքն վա՛յեմ,
Նոցա ստութեան՝ ես ո՞նց վկայեմ,
Որ դու ծաղր անես՝ եւ վերաս խնդաս։
Պոլիս գոյ՝ Հայ, Հոռոմ, Ցոյն, Ղալլ, Ալբիոն,
Խաչապաշտ են ունին՝ զանազան կրօն,
Նրանցմէ մէկն է՝ փայն գերզգօն,
Եթէ որ ճանաչես՝ դու ես կ'զգաս։
Սէյեա՛դ աչխարհի՝ կէսն պրտրտար,
Գոլութեան արժանի՝ բան մի չի գտար,
Այժմ դու 'ի Պոլիս կոչվուես օտար,
Լաւ կանես որ փոքր՝ լռես չի խօսաս։

ՍԷՑԵԱԹ

Ա. Զ Դ.

Ի դիմաց Թաղիս Խորենեան վարժարանի Տնօրէնութեան պատիւ անձին կը համարիմ արդոյ Հայ հասարակութեան ծանուցանել որ աշակերտուհեաց ձեռագործ նիւթերը վիճակահանութեան դնելու նպատակաւ 3 զուրուշնոց տոմակներ կոխել տրուելով թէ Ս. Եկեղեցւոյ բանկալը եւ թէ մասնաւոր ազգայնոց ձեռօք ծախուիլ սկսած է. ուստի՝ յիշեալ վիճակահանութեան բաժանորդ գրուելու անձկացող ազգայինք՝ կրնան տոմակ ստանալ յիշեալ տեղէն եւ կամ ներկայացուցիչ անձերէն։

Տոմակներուն թիւը 2000 է եւ վաստակողներուն 60, որք աստիճանաւոր գիներով նիւթեր պիտի ընդունին. իսկ ստոմակներուն 1000 ը պիտի քաշուի յառաջիկայ յունիս 1ին եւ պիտի վաստկին 30 բաժանորդք, մնացածն ալ օգոստոս 31 ին։

26 մարտ 1869 Պալաթ.

Դանձապետ Տնօրէնութեան
Մկրտիչ Զալաթեան.

ԻԼԱՆԱԹ

ՄՈՆՍՈՐՕԻ ՏԻԿԻՆԸ

ՀԵՂԻՆԱԿՈՒԹԻՒՆ

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐ ՏԻՒՄԱՑԻ

ԹԱՐԳՄԱՆԻՉ

ՄԿՐՏԻՉ ՓՕՐԹՈՒԳԱԼԵԱՆ

Աղեքսանդր Տիւմայի այս հռչակաւոր գործը 16 երէսներէ բաղկացեալ, մանրուր տպագրութեամբ թերթ առ թերթ պիտի հրատարակուի։

Բաժանորդաց համար ամեն մէկ թերթի գինը 40 փարա է, իսկ հրատարակութեան սկսուելէն վերջը թերթ առ թերթ առնել ուզողներուն համար 50 փարա։

Բաժանորդ գրուիլ փափաքողները, պէտք է իրենց հասցէն նշանակել տան հետեւեալ տեղերը։

Մերձաւոր գրավաճառ Պ. Քերովբէ Մարգարեանի Համազգային գրատունը թիւ. 88. Ուզուն չարշըի դրան քով։ Շերիֆ բաշա խանի դիմաց Արեւելեան գրատունը թիւ. 416. Մահմուտ բաշայ Գամանթոն խանի կից Իպիրլեան գրատունը եւ պօյաճի Մանուկ աղայի խանութը թիւ. 220.

ԹԷՆՊԷԼԻԷ

Մէզքիւբ իսիմաէ օյան բիսալէ պաղլամտրբրարագ, կէրէք քիթաշճրարտա, վէ տէլիսուսուս իսթանպօլտա Սիւմպիւլիւ խան ալթընտա Գաֆֆաֆեանդան տիւքքանընտա, վէ զազէթա սաթըճրարբրմիզ եանընտա 5 էր դուրուշ սաթըլմագտա տրը։

ԿՐԿԻՆ ՑԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

ՎԻՐԹՕՐ—ՀԻՒԳՕ

ՆՕԹՐ-ՏԱՄ-ՏԸ-ՓԱՐԻ

Այս Տիեզերահռչակ վեպին Հայերէն թարգմանութեան, 1. 2. 3. 4 թերթերը ելլոյս ընծայած ենք. — սակայն տեսնելով որ ընթերցասէր հասարակութիւնը գնոյն ողութեանը վրայ երբեմնակի կը տրանջի. Այսու ամենայնիւ ներկայ երկտող գրութեամբս կը ծանուցանեմ որ թերթերնիս երկուկարգ բաժնուած է. — Մինը որ պատկերազարդ 3 դուրուշ է, իսկ միւսը որ անպատկեր, 2 դուրուշի կը ծախուի. — Ասկի ինչուան մէկ ամիս բաժանորդագրութեան ցանկը բաց է, եւ ուզողը կրնայ իր հասցէն կ. Պոլիս Զագմագճրյար Գաֆֆաֆեանի գրատունը, եւ Մահմուտ փաշան Պոյաճի Մանուկ աղային 220 թիւ խանութը յանձնելով, յատուկ ցրուիչի մը ձեռաք ընդունել իր թերթերը։

Արդոյ բաժանորդք պէտք է ընդունած թերթերնուն գինը կանխիկ վճարեն. — բաժանորդ չգրուողը ամեն մէկ թերթի 20 փարայ աւելի պիտի վճարէ։

1869 մարտ 12 Կ. Պոլիս.

Թարգմանիչ եւ հրատարակիչ.
Տէրտ Թէրզեան

Փարիս Թրպպիյէ մէքթէպինտէն չրգմըշ օյուպ, վէ տօգթօրլուգ տիբլօմասընը հայիզ օլան, վէ խայլի միւտտէթ փարիս խասթախանէլէրինտէ էքսթէրնալրգ իթմիշ պուլունան տօգթօր Պետրոս Լօրէնեան էֆէնտի, պու տէֆա Տէր-սէատէթէ կէլմիշ օլտուզունտան, Իսթանպօլտա Մուսալլա ճիվարընտա Թիւլպէնտճի-պագարն սօգաղլընտա 17 Նօ. իլէ միւրագգամ քէնտի խանէսինտէ չարշէմպիհ կիւնէրի սաաթ 4 տէն 8 է դատար խայրաթ օլարագ խասթալարա պագաճաղը, վէ քէնտիսինի խասէթէն կէօրմէք իսթէյէնէրէ իյին, հէր հաֆթա չարշէմպիհ վէ ճիւմա իրթէսի կիւնէրի, սաաթ եէտիտէն օն պիրէ գատար քէնտի խանէսինտէ կէօրէպիլէճէքլէրի, վէ միւսթաղիլ քէնտի խանէլէրինէ իսթէյէնէրէ տախի կիտէճէյի իյան օլունուր։

Պունտան ագտէմ Ասիթանէ ահալիսինին պունա էմտալ նիչէ իյանլէր կէօրմիւշ օլտուգլարընտան ինթիմալ տրը իշ պու իլանըմզ տախի անլէրէ էմտալ թուլթուլարագ ահալի նէզտինտէ գապալ պուլմայաճագ տրը. ֆագաթ պիզլէր իլէ մինասիպէթի օլաճագ զաթլար, հէր հայտէ սէնաթրմրդէն ֆարգզընը կէօրէրէք մէմնուն օլաճագլարընտան, իշթէ պու տէֆա Իսթանպօլտա Պահճէ-Գարուսունտա վագը 7 նիւմէրօյու էճզա թիւճճարը Մ. Վիշէնին մաղազասը իւզէրինտէ տիշճիլիք սէնաթրընդն իճրասընա պէտ իյլէտիկիմիզի բաղպէթլու մի չթէրիլէրիմիզէ խասսէթէն իրան իտէրիզ։

Ալթունտան, կիւմիւշտէն, գաթչուգտան միւճէտտէտէն թէքմիլ չէնէ, թէք տիշ, չիրիւք տիշէրի թէմիզլէյիպ տօլատրմագ, աղրբեան տիշէրին աղրբսընը քէսմէք, քիրլի տիշէրի թէմիզլէմէք իւզրէ մահալի մէզպուրտա պուլունմադտայրդ։

Սահիպ իմզա ճիւմա կիւնէրի ֆուգարալարա խայրաթ պագաճաղ տրը. չէքիլէն տիշէրի չէքէճէք վէ չէքիլմէսի իրթիզա օլմասան տիշէրէ տախի իլաճ գօսաճաղ տրը։

Կ. ՍՏԵՓԱՆԵԱՆ

ԷՆԺԷՔՈՒՍՕՆ ՊՐՈՒ

Առողջարար, ազդու եւ պահպանիչ, միակ կազդուրիչ ուտանց վրայ բան մը աւելցնելու դեղ մ'է որ 25 տարի յաջողեցաւ. կը ծախուի զլխաւոր դեղավաճառաց քով, Փարիզ հնարչին տունը ՊՐՈՒ, փողոց Լաֆայէդ, թիւ 123, եւ Պուլվար Մաժէնդա, 192։

ՌՕՊ ԼԱՖՖԷՔԹԷՕՐ

Այս դեղը Գաղղիա, Պէլճիգա, Ռուսաստան, Աւստրիա մինակ ընդունուած եւ տօգթօր Ժիրոտոտը Սէն Ժէրվէնլա իր ստորագրութեամբը երաշխաւորած է։

Ռօպ Պոյվօ-Լաֆֆէքթէօր դեղը արիւն մաքրող դեղորէից մէջ առաջինը է թէ իրեն արդիւնագործութեանը համար, որն որ եօթանասուն եւ հինգ տարիէ ի վեր տեսնուեցաւ, եւ թէ իրեն մինակ բուսական բաղադրութեանը համար։ Մորթի հիւանդութիւնները, որքիները (թէմրէյի), խոյլերը (սրաճա) աղաբերքէ, երկունքէ, եւ ուշոյ դառնութենէ պատճառած հիւանդութիւնները բուրբուէն կը բաշէ —ոնց ուրէն դուշ—։ Այս փոխոխական արմատացած Ռօպը, դարձեալ եօթալմով, սընդիկով եւ իոտիւր տը բոթասիսմով չը բժշկուող ախտերուն դէմ շատ օգտակար է։

Նախնի արքայական բժշկական ընկերութիւնը իր ԺԳ. տարուն վճռովը Ռօպ Պոյվօ-Լաֆֆէքթէօր դեղը ընդունեցաւ եւ հաստատեց, եւ 1788 եւ 1793ին նաւաստեաց հիւանդանոցներուն մատակարարուեցաւ, 1850 ին Պէլճիդայի պատերազմի պաշտօնական սաոր գործածութիւնը Պէլճիքացւոց բանակին մէջ ընդունեցաւ եւ պաշտօնական կերպիւ սաոր գործածութիւնը հրատարակուեցաւ բոլոր Ռուսաստան. կը ծախուի գլխաւորապէս ի Փարիզ փողոց Ռիշէ 12. եւ բոլոր ուրիշ դեղավաճառաց քով։

Նաեւ Պոլիս հետեւեալ դեղավաճառաց քով։

Տէլլա Սուտա, Օհաննիտի, Ժոան. Նիտի, Ծիդոռի, Վ/Լիս. Քանզաղ եղբարք, Օթմանի, Լօրօ Թոմասօ, Սինաբեան Քալէժա։

Էվրոպա դեվլէթլէրինէ տեաֆֆէյ էյլէնմէյէ պաշլանմա իսթիգրազ պիլէթլէրի աթիտէքի Լիսթատա պէհան օլունմուշ տուր։

Պաշլըճա իսթիգրազ պիլէթլէրի աթիտէքի Լիսթատա պէհան օլունմուշ տուր։

Սահիպ իմզա, իսթէքլի օլանլարա սայիրլէրտէն զայէթ էնվէն ֆիեաթլէ սաթաճաղընը պիլտիրիր։

Տէվլէթլէրին իսմի.	Իսթիգրազ թարիխի.	Իսթիգրազընն պիթէճէյի սէնէ.	Ֆայիզի 0/0 ակ.	Յապընտա չէքիլէճէք թարիխլէրի.	Էն չօգ գազանաճաղը.
Ռուսիանընն	1864	1924	5	1 Յուլիս	200,000 ռուպլի
»	1866	1926	5	1 Սէպտ.	200 000 »
Աւսթրիանընն	1868	1924	–	1 Ապրիլ	250,000 ֆիորին
»	1860	1917	5	1 Յուլիս	300,000 »
»	1864	1918	–	1 Ապրիլ	250.000 »
Բալճընն	1856	1914	–	15 Սեպտ.	40.000 »
Գլարիսին	1856	1913	–	30 Յուլիս	12.000 »
Սանժէնուանընն	1856	1904	–	1 Փեւրվար	50,000 »
Թրիէսթ չէհրին	1861	1905	4	1 Փեւրվար	15,000 »
Սվէնտիքրէսթին	1847	1893	3	1 Դեկտեմ.	20,000 »
Ֆրանսանընն Լիլ չէհրի	1863	1892	–	1 Օգոստոս	
Պօրտօ չէհրի	1863	1899	3	1 Յուլիս	
Ռուպէ չէհրի	1861	1915	–	1 Օգոստոս	
Պէլճիդանընն Պրիսէլ չէհրի.	1868	1934	3	15 Մայիս	
Զվիչէրիանընն Ֆրիպուրկ չէհրի	1861	1914	–	15 Յունիս	
Իթալեանընն Նաբօլի չէհրի	1861	1921	5	1 Ապրիլ	
Իթալեանընն Միլան չէհրի	1866	1921	–	15 Դեկտ.	
Իթալեանընն Ֆլօրանս չէհրի	1868	1914	4	1 Մայիս	

Մ. Ճանէթօ թարաֆընտան սաթրլան պիլէթլէրին իւզէրինտէ քէնտիսինին պէյղա մէօհիւրիւ պուլունաճաղ տրը։

Զիեատէ մալիւմաթ ալմադ իսթէյէնլէրին Գալաթասա Պօմիսիօն խանը իթթիսալինտէ սարրաֆ Մ. Ճանէթօնուն 16 նիւմէրօ իլէ մուրագգամ մաղազասընա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։

Մ. ՃԱՆԷԹՕ

ՏՕՆԹՕՐ ԲԵԼԷՁ

Ամէլիյաթը ճէրրահիյէ իճրա իթմէքտէն, ոգ ըրեան տիշէրին վէճալարընը (աղրը) տէֆ ու իզալէ իթմէք, վէ տիշէրի չրգմըշ օլանլարընն տիշէրինին երէէրինէ զոհմէթսիզճէ թապիի վաղ օլունմուշ կիպի, զաեէթ տիգգաթ օլունա պիլէ անլաշըլմամագ իւզրէ, տիշ գօյմադ վէ սաթիլի ֆէմտէ վէ չէնէտէքի էմրազ վէ գուրուհ վէ թէզէլլիւլի տէնտանա թէտավի իթմէք, վէ տիշէրի թագիրաթընտան, եանի ԷԷրլէրինտէ ցնայըզ, պիր թարաֆա տեվրիլտիքլէրի հայտէ ԷԷրլէրինէ գոյմագ, վէ տաթիլի ֆէմի թէմիզլէմէքտէ, վէ բասընմըշ վէ սիւսհրանմըշ օլան տիշէրին բոս վէ քիրլէրինի չրգարըզ, ճէվհէրի գաթիսինի թէճտիտ իթմէքտէ, վէ աղզին ֆէնա գօգուլարընը իսլահ իթմէքտէ վէ աթընը վէ լաթիքտէն դայէթլէ լաթիֆ վէ բանա վէ ալալպէթլի վէ խաֆիֆ եէմէք եէնտիկի վագրթտա պիր զարար ու զիեան վերմէզ ալէա եէրլի վէ չզդար գօնուր տիշէր եարմագտա օլան փարիսլի թապիպ տիշճի Մ. Բելէզ, Պէյ-օղլուն-տա Կլավանի սոգաղընտա 2 նիւմէրօտա քեանսի իթմէքտէ վէ ալաֆրանկա սաաթ 6 տան 4 է գատար կէլէն վէ կիտէնլէրէ ամէլիյաթը մէզքիւրէյի իճրա իլլէմէքտէ օլուգ քէնտիսինի կէօրմէք վէ կէթիրմէք միւրատ իտնէլէր օլուր իսկ, օրատան սիւալ իթմէքլէրի։ 32

Փիւթթաղը աորը գուլանարզլարը լիսան իւզէրէ հէր տիւրլիւ մէսաֆէտ տայիր արզուհալլար վէ միւզաքէրէլէր վէ թաշրա մէքէթիպի բիւշթէյէ խօճալարընա վէ տաքերիյէ վէ ուսմուրու միլքիյէ մէմուրլարընա վէ բոսթա միւտիրլէրինէ վէ թիճարէթ մութեատիր պիր չօգ արզուհալլար վէ ճիրօ վէ սէքէսթրօ վէ բրոթէսթօ վէ մուգավէլէ վէ ատի սէնէալէր վէ թէգբէրէ, վէ մահէլլէ իլմ ու խտպերլէրի վէ սայիր հէր տիւրլիւ մաթուզաթ վէ մուհարրէրաթ, հասրլը սէֆինէի Նուհ կէպի տէօրթ եիւզ գատար միւավէրտէի շոմիլ վէ աթրբընտա մէվգրինտէ գուլանըլմագ իւզրէ, թէրաքիպ լաթիֆէ վէ էտէպիաթէ տայիր արազի, ֆարուի վէ թիւրքի պէյիթլէր վէ թիւրքճէ մանէալէրի տախի ալթընա եաղըլարագ պայէի մուվաֆֆագիյէթվայէի ճէնապը միւլիւքճանէտ պու քերրէ թաղ օլունան նիւզլէթ իւլ միւնշաաթ նամ ինշա, ատհաֆ չարշրսընտա գավաֆլար ատգաղընտա ինշաի մէզքիւրիւն միւէլլիֆի լէթաթ Բիֆաթ էֆէնտինին 16 նիւմէրօյու տիւք քեանընտա, վէ Սուլթան Պահազիտտէ քեազընճը խօճա բաշալը հաճի Մուսթաֆա աղանը, վէ Մահմուտ բաշատտա բուլ վէ վարագսի սահիհէ սաթըլան տիւք քեանլարտա օն եէտիշէր զուրուշա սաթըլմագտա տրը։

ՍԱՀԻՊ ԶԱԶԷԹԱ
ԿԱՐԱՊԵՏ Ե. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

ԼԷՎԱՆԹ ՀԷՐԱԼՏՐՆ ԹԱՊԻԱՆԷՍԻՆՏԷ
ԳԼԽ ՕԶԼՈՒՆՏԱ ՏՐԶՐՈՒ ԵՕԼՏԱ, ՏՕԹՕՒՐԱՑ ԱԳՊՈՒԼԼՈՎ ԳԻՐԱՑԷՐԼԻՐ ԳԱՐԵՐԳԻՆՆԵՐ
ՆԻՒՄԷՐՕ 467.